

Nestátní nezisková organizace CENTAUREA

Přehled činnosti

(rok 2007)

Občanské sdružení CENTAUREA vzniklo 7. 5. 2004 registrací u Ministerstva vnitra. Jeho hlavním zájmem a posláním je aktivní ochrana přírody, a to především:

- Vyhledávat a monitorovat ochránářsky cenná území. Na těchto územích poté navrhnout a zajišťovat vhodné způsoby hospodaření vedoucí k zachování a posílení kvality a funkčnosti daného území z pohledu ochrany přírody.
- Provádět, podporovat a organizovat výzkum v oblasti základní i aplikované ekologie.
- Aktivně spolupracovat se státními i občanskými organizacemi působícími v ochraně přírody.
- Provádět osvětovou činnost v oblasti ekologie a ochrany přírody.

1. Členská základna

Sdružení má 9 členů. Během roku 2007 odešel jeden člen.

2. Přehled činnosti.

Činnost sdružení je rozdělena do čtyř programů:

- péče o krajinu (garant Jan Horník)
- invazní rostliny (garant Jan Horník)
- věda a výzkum (garant Štěpán Janeček)
- osvěta (garant Jan Riegert, Michal Pešata)

2.1. Péče o krajinu

2.1.1. Kosení ochránářsky cenných luk

Hlavní činností v rámci programu je šetrné obhospodařování ochránářsky zajímavých lokalit. Převážně se jedná o podmáčené louky. Pokračovalo se v managementových pracích na většině lokalit, které byly koseny v předchozích letech (8 lokalit). Nově byl realizován management na dalších 3 lokalitách. Celkem bylo pokoseno 6,5 ha lučních porostů na 11 lokalitách. Podařilo se rozšířit plochu pronajatých pozemků na cca dvojnásobek (4,6 ha)

Součástí zajišťování managementů bylo i šíření osvěty mezi vlastníky pozemků o možnostech financování extenzivního hospodaření na loukách z titulu Programu péče o krajinu Ministerstva životního prostředí.

Přehled kosených lokalit:

Lokalita	Společenstvo	Plocha (ha)	Ochrana	Okres	Pronajato (ha)	Obhospodařováno od roku
Pohořalka	tužebníková lada	0,64	Liboměřice	CR	0,56	2004
Tobolky	bezkolencové louky, slatiny	0,38	Trhová Kamenice	CR	-	2004
Kochánovice	bezkolencové louky, pcháčové louky, vysoké ostřice	0,51	Trpišov	CR	-	2004
Nový rybník	rašeliniště, pcháčové louky, bezkolencové louky	0,31	Rohozná u TK	CR	-	2006
Jančouř	tužebníková lada, bezkolencové louky	0,39	Kocourov	CR	-	2006

Dvořiště	bezkolencové louky	0,84	Chroustov	NB	0,90	2006
Příbylov	xerothermní trávníky	0,64	Skuteč	CR	0,96	2006
Zbyhněvice	bezkolencové a pcháčové louky	0,68	Zbyhněvice	CR	1,31	2006
V ohradách	bezkolencové a pcháčové louky	0,34	Rváčov	CR	0,72	2007
PP Na stráži	xerothermní trávníky	1,53	Brloh	CK	-	2007
U Šimečkovy stráně	xerothermní trávníky	0,23	Křemže	CK	-	2007
		6,49			4,45	

2.1.2. Další činnost

Centaurea zajistila péči o pokusné plochy BÚ Třeboň na lokalitách v Bílých Karpatech.

2.1.3. Činnost v roce 2008

Hlavní náplní v rámci programu bude pokračování v managementových pracích na stávajících lokalitách. Předpokládá se, že v roce 2008 zahájí Centaurea management na lokalitě „Kocourov“ v CHKO Železné hory.

2.2. Invazní rostliny

V rámci programu byly aktivity sdružení soustředěny především na území Pardubického kraje. Práce navazovaly na činnosti v předchozím roce. Jednalo se jednak o asanaci konkrétních lokalit, jednak o monitoring výskytu invazních druhů. Tyto aktivity byly podpořeny třemi granty z Pardubického kraje.

2.2.1. Asanace konkrétních lokalit

Pokračovaly asanační práce na lokalitách netýkavky žláznaté na Chrudimsku. Lokalita Okrouhlík se nachází v blízkosti louky u Pohořalky, kterou sdružení kosí už třetím rokem. Lokalita Oběšinka se nachází u Miřetic. Po zásahu v roce 2006 došlo k výraznému poklesu výskytu netýkavky na obou lokalitách. Asanace lokalit se na rozdíl od předchozího roku, kdy byla nejzamořenější místa kosena křovinořezem, omezila jen na vytrhávání jedinců netýkavky. V roce 2007 byla dále zahájeny další dvě akce. První byla zaměřená na povodí Ležáku. Na celém toku byla likvidována netýkavka žláznatá, v horních partiích povodí také křídlatky. Druhá akce se zaměřila na potlačování bolševníku velkolepého na známých lokalitách na Chrudimsku. Celkem bylo asanováno 10 lokalit (dohromady cca 400 kvetoucích jedinců).

2.2.2. Monitoring výskytu invazních druhů

Byl dokončen monitoring výskytu invazních druhů v povodí Ležáku na Bratroňovském a Kvíteckém potoce Celkem bylo zmonitorováno 47 km vodních toků. V Pardubicích byl proveden monitoring výskytu křídlatek podél železniční trati 238 severně od mostu přes Labe. Všechny údaje z monitoringu jsou dostupné na webových stránkách sdružení v „Databázi výskytu invazních druhů“. Přehled záznamů viz tabulka níže:

Druh	Ležák	Pardubice
<i>Bidens frondosa</i>	4	
<i>Cytisus scoparius</i>	1	
<i>Echinocystis lobata</i>	1	
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	6	
<i>Impatiens glandulifera</i>	3	
<i>Lupinus polyphyllus</i>	1	
<i>Quercus rubra</i>	3	
<i>Reynoutria japonica</i>	18	
<i>Reynoutria sp.</i>		39
<i>Rhus hirta</i>	3	
<i>Robinia pseudacacia</i>	5	
<i>Rudbeckia laciniata</i>	4	
<i>Solidago canadensis</i>	21	
<i>Symphoricarpos albus</i>	7	
<i>Telekia speciosa</i>	3	
Celkový součet	80	39

2.2.3. Činnost v roce 2008

Hlavní náplní činnosti bude pokračování asanačních prací na stávajících lokalitách.

2.3. Věda a výzkum

2.3.1. Grant GA ČR 526-07-0808 „Stanovení priorit v péči o vlhké louky v krajinném měřítku“

Práce na grantu 526-07-0808 byla hlavní náplní činnosti Centaurey. Z grantových prostředků byl zaměstnán předseda Jan Horník na plný úvazek. Před začátkem sezóny byly na vybraných 22 lokalitách založeny trvalé plochy o velikosti 10 x 10 m. Na trvalých plochách probíhá pravidelné sledování hladiny spodní vody, vzdušné teploty, vlhkosti a rosného bodu. V průběhu července proběhly prvotní sběry vegetačních dat. Více podrobností je dostupných v dílčí zprávě, kterou je možné si vyžádat na adrese Centaurey.

2.3.2. Inventarizace

Centaurea zajišťovala botanické, mykologické a algologické inventarizace a fytoocenologické průzkumy pro Muzeum Vysočiny v Jihlavě. Celkem se jednalo o šest prací: floristika a vegetace Pod Kazbalem, vegetační data z acidofilních suchých trávníků Praebohemica, mykologická data na lokalitách Velký Špičák a Klučí, algologická data na lokalitách Chvojnov a Na Oklice.

V rámci sběru dat na grantu 526-07-0808 byly provedeny botanické inventarizace na lokalitách Hubský a Rovný v CHKO Železné hory.

Centaurea pokračovala v inventarizačních průzkumech denních motýlů na podmáčených loukách na Železných horách. Jednalo se o cca 10 lokalit. Hlavní prioritou výběru lokalit bylo dokončení průzkumu na lokalitách, jež jsou součástí výzkumu v rámci grantu GA ČR 526-07-0808. Výsledky inventarizací budou k dispozici na jaře 2008.

Výsledky botanických inventarizací na cca 30 lokalitách (luční a mokřadní porosty, které jsou nebo byly předmětem výzkumu, nebo je na nich zajišťován management Centaureou) budou k dispozici ve formě souhrnné závěrečné zprávy v průběhu jara 2008.

2.3.3. Diplomové práce

Centaurea zajišťuje po odborné stránce bakalářskou práci Pavly Řehákové „Opuštěné opukové stráně v okolí Střemošic (okr. Chrudim) – současný stav a možnosti obnovy“. V červnu a srpnu probíhaly terénní sběry dat (fytoocenologické snímkování, inventarizace, vegetační mapy). V průběhu jara 2008 budou data statisticky vyhodnocena.

2.3.4. Základní monitoring na lokalitě Tři Bubny

Ve spolupráci s partnerskou organizací Daphne ČR - Institut aplikované ekologie byl proveden základní monitoring na lokalitě Tři Bubny. Byly založeny trvalé plochy s různými způsoby obhospodařování (koseno, paseno, lado), před provedením treatmentů byla každá plocha fytoocenologicky osnímkována.

Činnost v roce 2008

Největší objem prací v rámci programu bude směřován na zajištění grantu GA ČR. Největší objem prací bude směřován na podrobné mapování „species pool“ v Železných horách. Tyto aktivity budou spojeny s aktualizacemi vrstvy mapování biotopů soustavy Natura 2000. V rámci grantu bude zpracována bakalářská práce Radky Hurychové „*Dactylorhiza majalis* v Železných horách – sledování výskytu na historických a současných lokalitách“.

Dalším důležitým úkolem je dokončení bakalářské práce Pavly Řehákové.

2.4. Osvěta

2.4.1 Budky

Ve spolupráci s dětskou organizací ROBI Slatiňany byla uspořádána akce výroba a věšení budek. Akce byla podpořena z rozpočtu města Slatiňany. Celkem bylo vyrobeno 12 ptačích budek, které byly pověšeny podél Chrudimky ve Slatiňanech.

2.4.3. Činnost v roce 2008

Budeme pokračovat v osvětě na Českobudějovicku. V plánu je postavení příměstské naučné stezky. Na Chrudimsku bude pokračovat spolupráce s dětskou organizací ROBI spojená s řešením společných projektů.

3. Přehled grantů řešených v r. 2007

V roce 2007 řešila Centaurea celkem 5 grantů

č.	název grantu	poskytovatel	datum ukončení	celkové prostředky	grantové prostředky	spoluúčast	program
1	Asanace netýkavky žláznaté na lokalitách Oběšinka a Okrouhlík (okr. Chrudim)	Pardubický kraj	30.11.2007	20037,00	18000,00	2037,00	invaze
2	Asanace populací bolševníku velkolepého na Chrudimsku	Pardubický kraj	30.11.2007	13535,00	12000,00	1535,00	invaze
3	Asanace a monitoring invazních druhů v povodí Ležáku	Pardubický kraj	30.11.2007	24820,00	22000,00	2820,00	invaze
4	Budky	Město Slatiňany	31.10.2007	3888,00	2000,00	1888,00	osvěta
5	Stanovení priorit v péči o vlhké louky v krajinném měřítku	GA ČR	31.12.2011	604007,90	604000,00	7,90	věda a výzkum
	celkem			666287,90	658000,00	8287,90	

Grant č. 5 je pětiletý, probíhá do roku 2011, Centaurea je spoluřešitelem, hlavním řešitelem je Botanický ústav Akademie věd ČR v Průhonicích, pracoviště Třeboň.

4. Webové stránky

Oproti původním záměrům se nedařilo v roce 2007 dokončit finální podobu webových stránek www.centaurea.cz. Chybí především obsahová náplň v programech Péče o krajinu, Osvěta a Věda a výzkum. Program osvěta. Program Invazní rostliny je zajištěn dostatkem informací na www stránkách. Na konci roku byl zprovozněn online formulář pro zadávání záznamů do databáze výskytu invazních druhů. V každém případě je třeba se na tento problém zaměřit a v rozumném časovém horizontu jej vyřešit.

5. Zpráva o hospodaření

5.1. Přehled smluvní agendy

Centaurea uzavřela v roce 2007 celkem 14 smluv o dílo a 25 dohod o provedení práce. Byly zúčtovány dvě smlouvy o dílo a jedna dohoda o provedení práce z předchozího roku. Následující tabulka obsahuje shrnutí rozdělení smluv v rámci jednotlivých programů a to jak pro smlouvy o dílo a dohody o provedení práce, tak smlouvy uzavřené se členy Centaurey a ostatními subjekty.

Program	Smlouva o dílo		Dohoda o provedení práce		Vyplaceno v roce	
	člen	nečlen	člen	nečlen	2007	2008
Péče o krajinu		1	2	3	6	
Invaze	8	1		10	19	
Věda a výzkum	2		4	6	11	1
Osvěta	1				1	
Režie	2	1			2	1
Celkem	13	3	6	19	39	2

5.2. Příjmy a výdaje

Následující tabulka udává stručný přehled příjmů a výdajů v roce 2007 v rámci jednotlivých programů.

příjmy	péče o krajinu	invaze	věda výzkum	osvěta	režie	suma
grantové prostředky		52000,00	604000,00	2000,00		658000,00
kapitálový					2777,56	2777,56
Muzeum Vysočiny			68000,00			68000,00
nájem					6868,00	6868,00
Program péče o krajinu	128932,00					128932,00
prodej reklamního materiálu					400,00	400,00
služby	20000,00					20000,00
vrácení přeplatku		100,00				100,00
Celkový součet	148932,00	52100,00	672000,00	2000,00	10045,56	885077,56
výdaje	péče o krajinu	invaze	věda a výzkum	osvěta	režie	suma
cestovné	0	0	29360	0	0	29360
mzdové náklady	0	0	183226	0	0	183226
OON	69800	24494,5	113500	0	0	207794,5
provozní náklady	8634	9877	226999,8	3138	372	249020,8
režijní náklady	140	0	67821	0	150	68111
služby	11371	23697	13506,5	750	19172,1	68496,6
pojištění	0	0	63000	0	0	63000
Celkový součet	89945	58068,5	697413,3	3888	19694,1	869008,90
Bilance	58987,00	-5968,50	-25413,30	-1888,00	-9648,54	16068,66

V roce 2007 dosáhla Centaurea výsledku +16068,66 Kč. V roce 2008 bude třeba zaplatit za 2 díla zasmluvněná v roce 2007. Skutečný výsledek se bude pohybovat kolem 0,- Kč.

5.2. Celková bilance po čtyřech letech existence

Stav na začátku účetního období 147 233,50 Kč
Bilance v roce 2007 16 068,66 Kč
Finanční prostředky po roce 2007 **163 302,16 Kč**

5.3. Majetek

Občanské sdružení vede v evidenci majetek, stav k 31.12.2007:

Drobný NM (v pořizovací seně 0,00 - 60 000,00 Kč)

digitální mapy (Zabaged, barevné letecké snímky - zdroj ČÚZK)

Windows Vista

ArcView 9.2

Drobný HM (v pořizovací ceně 3 000,00 - 40 000,00 Kč):

přístroj GPS Garmin GPS 60	1 ks
křovinořez SOLO 143	1 ks
sušička Memmert 50 l	1 ks
laboratorní váhy Kern	1 ks
datalogger Hobo	13 ks
PC sestava	1 ks
tiskárna HP LJ 1018	1 ks

Ostatní drobný HM:

nářadí, příslušenství k počítači, ochranné pomůcky, aj.

6. Základní údaje o organizaci

Občanské sdružení Centaurea bylo registrováno 7.5.2004 u MV pod číslem jednacím VS/1-1/57307/04-R

Adresa : Škrovád 48, Slatiňany 538 21

Právní osoba, není plátce DPH

Číslo účtu : 191209797/0300 (Poštovní spořitelna)

IČO: 266 64 119

DIČ: CZ 266 64 119

příslušnost k finančnímu úřadu v Chrudimi, Pardubická 275, 537 59 Chrudim

Statutární orgány:

předseda: Jan Horník

místopředseda: Štěpán Janeček

Rada sdružení: Jan Horník, Štěpán Janeček, Michal Pešata, Jan Riegert

Personální vztahy:

Občanské sdružení má jednoho stálého zaměstnance na plný úvazek.

Od srpna 2007 má občanské sdružení pronajateč kancelářské prostory v budově Aeroklubu Chrudim, Sečská 25, Chrudim 53701.

Zpracoval

Jan Horník, 20.3.2008